

NAHE

Även Nahe har en historik som vinregion som startar med romarna. Det tog dock lång tid innan man blev en egen region i den Tyska lagstiftningen. Först 1971 så blev Nahe en av Tysklands 13 vinregioner. Innan dess gick det mesta av de vin som såldes under beteckningen "Rhen vin". I samband med bildandet av regionen så började också en tydlig förändring i kvalité och fokus i vinnäringen.

Som region är Nahe fortfarande lite i bakgrunden. Det som kännetecknar området är mångfald när det gäller jordmån och berggrund. **Detta är Tysklands Alsace, ett område där jordmånen kan vara helt förändrad på ett avstånd av 100 meter.**

4200 hektar är den samlade odlingsytan. Fördelat på ca 300 vinfält längs med floden Nahe. 75% av produktionen är vita viner. Huvudfokus ligger på Riesling som också blir av intresse eftersom den förändras med jordmån och skapar en mångfald, ibland hos en och samma odlare. I tillväxt, här liksom i hela Tyskland, är Spätburgunder och Winzer Sekt.

Nahe delas i underregionerna

• Nedre Nahe	Bingen-Bad Kreuznach
• Mitt Nahe	Bad Kreuznach-Schlossböckelheim
• Övre Nahe	Schlossböckelheim-Martinstein

Klimat och jordmån

Nahe kännetecknas av ett relativt mildt klimat, skyddat från kalla nordanvindar av Hunsrück i norr. Temperatur och nederbörd skiljer mellan de olika områdena och till stor del sätts odlingsbetingelserna av de enskilda lägena/fälten .

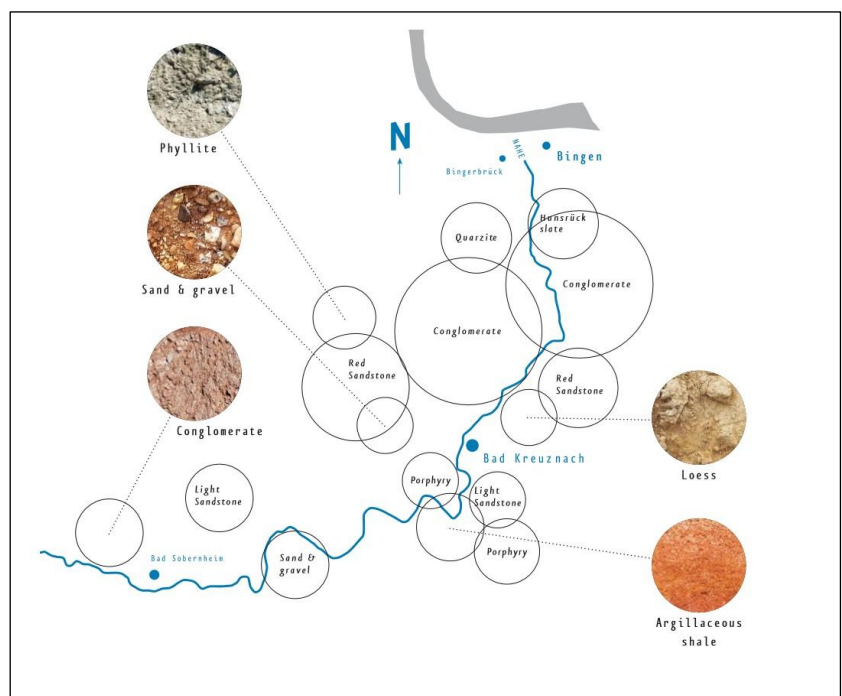
Mer generellt kan sägas att övre Nahe får kallare kvällar och längre mognadstid med tillhörande ökade aromer och komplexitet, än många andra områden.

När det gäller berggrund och jordmån är som sagt Nahe det mest komplexa området i Tyskland. Man pratar stolt om 180 olika berggrunder/jordarter. Detta när hela tyska vinindustrin fokuserar terroire (VDP Grosse Lage m.m.).

Generaliserar man så gäller för de olika delarna av Nahe:

• Nedre Nahe	(Unteren Nahe)	Kvarts och Skiffer
• Mitt Nahe	(Mittleren Nahe)	Porfyr och Sandsten
• Övre Nahe	(Oberer Nahe)	Löss och lera.

30% av vinfälten är att se som branta. Det vill säga med en lutning över 30%. Lutning, läge i förhållande till floden och jordmån är mer avgörande än nederbörden. Dock med mångfalden av jordmån, läge och lutning blir det de enskilda fälten som avgör kvalitén. I bilaga 2 finns en sammanställning över de vinfält som VDP utsett till Grosse Lage med kort beskrivning av jordmån, väderstreck samt lutning. Bilagan visar också de vinfält Vinum ser som de bästa.

Druvor

När det gäller profil så är **Riesling** den druva som gäller. Den är också regionens största till arealen med sina 1227ha eller 29%. Som vanligt så tar Müller-Thurgau en andra plats. Den är även i Nahe den basdruva som alltid levererar och ger ett "vardagsvin". I övrigt är arealen spridd på många druvor.

På den blå sida är Dornfelder den största druvan sett till areal men **Spätburgundern** är i tillväxt och kommer nog på sikt att ta över tätpositionen.

Druvor i Nahe			
Blå Druvor			
Druva	Synonym	AREAL(%)	AREAL(ha)
Dornfelder		9,7	413
Spätburgunder	Pinot Noir	6,7	286
Regent		2,2	94
Blauer Portugieser		1,9	79
		18,3	872
Gröna Druvor			
Druva	Synonym	AREAL(%)	AREAL(ha)
Riesling		29	1227
Müller-Thurgau	Rivaner	12	507
Grauburgunder	Pinot Gris	8,2	347
Weißer Burgunder	Pinot Blanc	7,4	313
Silvaner		4,9	207
Bacchus		3,1	130
Kerner		2,9	121
Scheurebe		2,4	103
Chardonnay		1,4	61
Sauvignon blanc		1	44
		72,3	3060
Övriga druvor		6,9	292
Totalt		97,5	4224

Vinfält

Kortlistan över vinfälten, de fält som både Vinum och VDP ser som bästa läge, ser ut som:

Bästa "Lagen" i Nahe (VDP och VINUM)						
	Namn	ha	Jordmån	Lutning	Druvor	Riktning
1	Burgerberg*	5	Järnrik loam	20-60%	R	s-se
2	Goldloch	12	Grus och loam	15-55% T	R	s-sw
3	Pittermänchen	8	Skifferlera	20-50%	R	s
4	Frühlingsplätchen	39	Röd skiffer o loam	10-70%	R	s-w
5	Hallenberg	8	Skiffer o kvarts	20-70%	R	s-sw
6	Im Pittersberg*	5	Skiffergrus	30-60%	R	s
7	Hermansberg	5	Skifferlera	30-50%	R	s
8	Hermanshöle	9	Skifferlera med kalk	40-70%	R	s-sw
9	Klamm	16	Porfyr skiffer	35-70%	R	s-se
10	Dellchen	3	Skiffer, porfyr, loam	50-70%	R	s
11	Kirchheck	10	Gråskiffer, sandsten	10-50%	R	s
12	Felsenberg	9,5	Vulkan, porfyr	50-60%	R	s-sw
13	Kupfergrube	15,5	Vulkanisk porfyr	30-70%	R	s
14	Bastei	1,5	Porfyr, grus, loam	40%	R	s

Med Monzingen Hallenberg som absoluta topp. Man bör notera att alla topplägena odlas med Riesling. Totalt täcker topplägena ca 150ha eller ca 3% av arealen. De av VDP utvalda fälten som blir Grosse Lagen täcker 250ha och är 29 stycken. Se vidare bilaga 2 där också orten där fältet ligger framgår.

Odlare

När det gäller odlare så är referensen Vinums årsbok 2023. I vanlig ordning graderar man odlare baserat på historik samt det senaste årets viner. En annan referens är vilka som är medlemmar i VDP, som normalt anses ligga i toppskiktet av tysk vinodling/produktion. **Listan över de bästa blir:**

Riesling	Emerich-Schönleber	Monzingen	https://www.emrich-schoenleber	☆☆☆☆☆	VDP	SB
	Schäfer-Fröhlich	Bockenau	http://www.weingut-schaefer-fro	☆☆☆☆☆	VDP	
	Herman Dönnhoff	Oberhausen	https://www.doennhoff.com/#/d	☆☆☆☆☆	VDP	SB
	Crusius	Traisten	https://weingut-crusius.de/	☆☆☆☆	VDP	
	Diel	Burg Layen	https://www.diel.eu/	☆☆☆☆	VDP	SB
	Herrmansberg	Niederhausen	https://www.gut-hermannsberg.d	☆☆☆☆	VDP	SB
	Jacob Schneider	Niederhausen	https://www.schneider-wein.com	☆☆☆☆		SB
	Kruger-Rumpf	Münster-Sarmshall	http://www.kruger-rumpf.de/	☆☆☆☆	VDP	SB
	John Bapt. Schäfer	Burg Layen	https://www.jbs-wein.de/home/	☆☆☆☆	VDP	
	K.H. Schneider	Bad Sobernheim	https://www.schneidersweine.de	☆☆☆☆		
Sekt	Bamberger	Medersheim		☆☆☆☆		
	Stein	Oberhausen		☆☆		
Spät Burg.	Marcus & Johannes Sinss	Windesheim		☆☆☆☆		
Egen favorit är Kruger Rumpf		SB finns på systembolaget				

De första är Vinums toppproducenter. Alla valda utifrån sina Rieslingviner. Spätburgunder blir viktigare även i Nahe och producenten **Sinss** i Windesheim (Nära Bingen) lyfts fram som en av de bättre producenterna på väg fram med Pinot druvan. På samma sätt så växer fokuset på Winzer Sekt. D.v.s. sekt gjord på gården med druvor från identifierade fält. **Bamberger** i Medersheim och **Stein** i Oberhausen är två goda exempel på producenter av högkvalitets sekt.

På Systembolaget hitta man flera. De finns representerade både med söta viner liksom torra. Deras GG-viner ligger på priser kring 700 sek. Något lägre finns Riesling från Schömehl, Schneider m.fl för halva priset. Ibland finns ytterligare producenter inom det tillfälliga sortimentet.

Min egen favorit i listan är Kruger-Rumpf. Grundad som Weingut i början av 1700-talet och fortfarande kvar i familjen. Idag ansvarar två bröder, Georg och

Philipp för verksamheten. De ligger helt nära Bingen och är "lätta" att besöka. På sitt vineri kör man förutom vinförsäljning, B&B och en weinstube med mat.

Deras instegsvin är en Riesling från Abtei Rupertsberg (VDP Erste Lage). (Finns på Systembolaget) Fältet har vinstockar med ålder upp till 85 år och lutar upp till 70% på sina brantaste delar. Prestigevinet är en GG Riesling från Im Pittersberg.

Ambitionen och filosofin är att göra viner med "stringens&struktur" med vinfält i balans med naturen och skötta på ett hållbart sätt. Rieslingvinerna är friska och mineraliska med fint fruktinnehåll.

Kruger-Rumpf räknas in i det föryngrade laget av vinproducenter i Nahe. En ytterligare att nämna där är **Caroline Diel** i Burg Layen. De tillhör bägge de drivande för att ytterligare lyfta kvalitén på Nahes viner. (se nedan för mer info)

Ett urval av producenter;

Topp producenterna;

Emerich-Schönleber

Monzingen

Areal: 20ha

Druvor: 86% Riesling

Tel; 06751 2733

Länk: www.emrich-schoenleber.de

Som 5-stjärnig producent är han en av topparna i Regionen. Naturligtvis får man betala för det, toppvinerna kostar upp mot 50€ men deras enklare viner kostar kring 10€ och ses även de som utmärkta viner. Hans bästa fält är **Auf der Lay** och Frühlingsplätchen. Bägge Grosses Lage. Han är medlem i VDP.

Schäfer-Fröhlich

Bockenau

Areal: 21 ha

Druvor: 85% Riesling

Tel; 06758 6521

Länk: www.weingut-schaefer-froelich.de

Även här hittar vi 5 stjärnor och priser för toppvinerna kring 50€. Kabinett vinerna kring 20€. Mest ansedda fält är Schlossbökelheimer Felsenberg och även Schlossbökelheimer Kupfergrube. Här är en av Tysklands mest ansedda egendomar. Medlem VDP.

Herman Dönnhoff

Oberhausen

Areal: 28ha

80% Riesling, 20% Weiss-och Grau- Burgunder.

Tel: 06755 263

Länk: Weingut@doennhoff.com

Huset har anor från 1750-talet och är den tredje fem stjärniga producenten i Nahe. Toppvinerna även här kring 50€ men hans **Spätlese Hermanshölhe räknas till de tio bästa rieslingvinerna 2021**. Det ska dock noteras att vinerna ligger åt det sötare hållet (8,5% alkohol) Bästa lägena Schlossbökelheimer Felsenberg, Niederhauser Hermanshöhle. Med i VDP.

Ett urval av alternativ

Crusius

Traisten

Areal: 30ha

Druvor: 50% Riesling, 25% Grau-och Weiss- Burgunder

Tel; 0671 33953

Länk: www.weingut-crusius.de

Även detta en stor Rieslingproducent som samtidigt har lite andra typer av vin som t.ex en Pinot Blanc/Chardonne blandning. Han är medlem i VDP men med lite mer rimliga priser även om spetsvinet är uppe i nivån 40€.

Diel

Burg Layen

Areal: 26ha

Druvor: 65% Riesling och övrigt Weiss och Rot Burgunder

Tel: 06727 96950

Länk: www.diel.eu

Här hittar man utöver bra Riesling, både sekt och Spätburgunder-viner. Deras sekt finns bland top 10 2023 (55€). Spärburgundern är ett än dyrare nöje (65€). Bästa vinfälten är; Dorsheim Goldloch och Pittermännchen. Instegs Riesling kring 20€. Medlem i VDP

Herrmannsberg

Niederhausen

Areal: 30ha

Druvor: Riesling 90%

Tel: 06758 92500

Länk: www.gut-hermannsberg.de

Hos Herrmannsberg hittar en **bra restaurang samt ett Gesteaus** för övernattnig. Vinmässigt är det unika med producenten att han har vulkanlämningar i jordmånen. Instegsvinerna klart under 20€. Grosselage viner hittas från 35€ men är de lagrade så rinner priserna iväg. Med i VDP

Jacob Schneider

Niederhausen

Areal: 24ha

Druvor: 85% Riesling

Tel: 06758 93533

Länk: www.schneider-wein.com

En producent fokuserad på Riesling. Även han med vulkanisk jord på sina ägor. **Han har belönats för 2023´s bästa Riesling under 20€ ”Norheimer Dellchen Riesling Trocken 2021”** Överlag håller han, trots sina fyra stjärnor, mycket rimliga priser på sina viner. Det är först de ädelsöta som drar iväg. Bästa lägena; Norheimer Dellchen, Niederhäuser Hermannshöhle. Gården/vinmakeriet har anor sen 1575. Ej VDP medlem

Kruger-Rumpf

Münster-Sarmshall

Areal: 42ha

Druvor: 65% Riesling, 10% Weissburgunder, 5% av vardera Chardonnay, Grauburgunder, Sauvignon Blanc, Spätburgunder och Scheurebe

Tel: 06721 43859

Länk: www.kruger-rumpf.com

En av mina favoriter. Relativt stor men trevlig att besöka och ligger dessutom bra till i utkanten av Nahe. Han har också en weinstube som del av sitt vineri. Han har i modern tid blivit medlem i VDP och även lyft både sin kvalitet och sina priser. Trots mängden av druvor så är det han buteljerar enbart Riesling. Hans bästa lägen är Im Pitterberg, Dautenpflänzer och Scharlachberg. Min favorit är Im Pittersberg. Även de enklare rieslingvinerna är bra. (Han återfinns även på systembolaget)

John Bapt. Schäfer

Burg Layen

Areal: 8ha

Druvor: 60% Riesling, 30% Burgundersorten,

Tel: 06721 43552

Länk: www.jbs-wein.de

En mindre, lite billigare weingut, fortfarande 4-stjärnig. Har som bästa lägen: Dorsheimer Goldloch och Pittermännchen, båda Grosslagen med VDP ´s värdering. **Värd ett besök.**

K.H. Schneider

Bad Sobernheim

Areal: 15ha

Druvor: Riesling 50%, 25% Burgunder sorten, 25% övrigt

Tel 06751 2505

Länk: www.weingut-schneider.com

En mindre, 3-stjärnig vinbonde som fått många positiva kommentarer. Hans viner är på väg att lyfta. Här finns mycket att prova igenom när det gäller Riesling och priserna är tydligt lägre. **Pris/prestanda tycks vara högt.** Bästa fält är; Soberheimer Marbach och Domberg.

Bamberger

Medersheim

Areal: 15 ha

Druvor: 55% Riesling, 35% Burgundersorterna, 10%övrigt

Tel: 06751 2624

Länk: www.weingut-bamberger.de

Bamberger ses som **Nahes mästare på Sekt**. Han rankas med 3 stjärnor och har tillgång till några av Nahes bästa vinfält, t.ex Monzinger Frühlingsplätzchen. Priserna ligger från 10-talet € upp till 35-40 för toppprodukterna. Han har även ett urval av stilla viner.

Stein

Oberhausen

Areal: 12ha

Druvor; 65% Riesling, 25% Burgundsorten.

Tel: 06755 242

Länk: www.steinwein.de

Ytterligare en mindre känd odlare som får många positiva kommentarer. Hans bästa fält är Oberhäuser Leistenberg, Felsenberg och Kiselberg. Viner med rimliga priser och även ett urval av sötare viner till rimliga priser.

Bilaga 2 Vinfälten i Nahe

VDP Grosse Lage i Franken

Ort	Namn	ha	Jordmån	Lutning	Druvor	Riktning
1 Altenbamberg	Rotenberg	5,5	Skifferlera	50-75%	R	S
2 Bad Kreuznach	Im Kahlenberg	12	Grus och loam	10-40%	R	S
3 Bad Kreuznach	Kröterpfuhl	7	Kvarts, löss, loam	10-40%	R	S
4 Bochenau	Felsenack	17,5	Skiffer, kvarts	35-70%	R	S
5 Bochenau	Stromberg	5	Vulkanisk porfyr	35-70%	R	S
6 Dorsheim	Burgenberg*	5	Järnrik loam	20-60%	R	S-se
7 Dorsheim	Goldloch	12	Grus och loam	15-55% T	R	S-SW
8 Dorsheim	Pittermännchen	8	Skifferlera	20-50%	R	S
9 Monzingen	Auf Der Lay	2,5	Blåskiffer, kvarts	40-50%	R	S-se
10 Monzingen	Frühlingsplätzchen	39	Röd skiffer o loam	10-70%	R	S-W
11 Monzingen	Hallenberg	8	Skiffer o kvarts	20-70%	R	S-SW
12 Münster-Sarshheim	Im Pitterberg*	5	Skiffergrus	30-60%	R	S
13 Münster-Sarshheim	Im Langenberg*	6	Kvarts o Skiffer	20-40%	R	S
14 Niederhausen	Hermansberg	5	Skifferlera	30-50%	R	S
15 Niederhausen	Hermanshöle	9	Skifferlera med kalk	40-70%	R	S-SW
16 Niederhausen	Klamm	16	Porfyr skiffer	35-70%	R	S-se
17 Niederhausen	Steinberg	5,5	porfyr, stening loam	30-60%	R	S-SW
18 Norheim	Delichen	3	Skiffer, porfyr, loam	50-70%	R	S
19 Norheim	Kirchheck	10	Gråskiffer, sandsten	10-50%	R	S
20 Oberhausen	Brücke	1,1	Löss loam, skiffer	0-15%	R	S-SW
21 Oberhausen	Dautenpflanz* (kapellenberg)	5	Skiffer, Löss	15-60%	R	Sse
22 Oberhausen	Leistenberg	3,5	Skiffergrus	30-40%	R	S-se
23 Roxheim	Im Mühlberg	5	Röd sandsten	30-65%	R	SW-se
24 Schlossböckelheim	Felsenberg	9,5	Vulkan, porfyr	50-60%	R	S-SW
25 Schlossböckelheim	Kupfergrube	15,5	Vulkanisk porfyr	30-70%	R	S
26 Traisen	Bastel	1,5	Porfyr, grus, loam	40%	R	S
27 Traisen	Mühlberg	3	porfyr	30-50%	R	S
28 Traisen	Steinberg	2	porfyr	50%	R	S
29 Wallhausen	Felsenack	16	Grön skiffer	30-45%	R	S
30 Wallhausen	Johannisberg	12	Röd skiffer	40-55%	R, SB	S

vinum

Niederhäuser Felsensteiner
Traiser Rotenfels

S Silvaner s=syd
R Riesling sw=Sydväst
SB Spätburgunder
WB Weissburgunder